

Pregó de la Festa de la Misteriosa Llum 2026

ENRIC CASAS BARDOLET

El Pregó

Pregó de la Festa de la Misteriosa Llum, a càrrec del Sr. Enric Casas Bardolet
13 de febrer de 2026

Il·lustríssim Senyor Alcalde, Excel·lentíssima Corporació Municipal, Digníssimes autoritats, membres de l'Associació Misteriosa Llum, membres de Foto Art Manresa, entitat administradora de la Festa de la Llum d'enguany. Companys, amics i amigues, senyores i senyors.

Agraeixo la confiança que m'ha fet Foto Art i l'Ajuntament de Manresa per poder-me adreçar a tots vosaltres amb aquest pregó de la Llum. Certament em fa molta il·lusió poder-ho fer, però aquest pregó, per compromís i coneixement, l'hauria d'haver fet l'enyorat amic Joan Segon Comellas, que enguany farà vuit anys que ens va deixar.

De pares osonencs, vaig néixer a la Baixada del Carme de Manresa. De petit, des dels balcons dels pisos alts de can Milord, mirava la placeta de la capella de Sant Ignasi Malalt i, quan alçava la vista, veia la lletja i inacabada façana de l'actual església del Carme, reconstruïda després de l'enderroc de l'església original durant la revolta del trenta-sis. De fet, encara que hagués nascut trenta anys abans, també hi hauria vist una façana inacabada, la de l'església iniciada al segle XIV. Una façana amb una petita portalada gòtica i una immensa paret cega amb un forat.

La vida de les ciutats sempre és intensa. Però el que va passar al segle XIV a Manresa, a part d'intensíssim, és prodigiós. Situem-nos. Manresa, a començament d'aquell segle XIV, era una ciutat d'uns tres mil habitants. L'any 1308, els consellers de la ciutat donen permís per fundar un convent dels pares Carmelites al turó del Puigmercadal, que era el punt més alt de la ciutat, situat al perímetre de les muralles. Els carmelites van ser la primera ordre mendicant a instal·lar-se a la ciutat. L'any 1322 s'hi comença a construir l'església del Carme. Onze anys després, el 1333, a Manresa comença un període de males collites que s'agreuja a mesura que passen els anys. Arran de la necessitat i amb una

Col·lecció "Pregons institucionals"
Número 68, febrer de 2026

Edita: Ajuntament de Manresa
Impressió: Artfic SCCL
Agraïments: Associació Misteriosa Llum
Dipòsit legal: B-31.779-1991

força emprenedora, que avui enyorem, la ciutat engega el projecte gegantí de construir una séquia que aniria des del Llobregat, a sota el castell de Balsareny, fins a Manresa. Els interessos del senyor bisbe/feudal de Vic hi posen totes les pegues del món.

Explicar amb exactitud què va passar a l'església del Carme aquell vint-i-u de febrer de 1345 és una tasca impossible. Els fets històrics, els interessos del moment i la tradició popular s'entrellacen fins a formar un relat en què la frontera entre la realitat i la llegenda és molt desdibuixada. Però, ja que celebrem la Festa de la Llum, prefereixo quedar-me amb la versió de la festa barroca, la més exuberant i simbòlica de totes. És la que ha perdurat en la memòria de la ciutat i la que ha donat forma al nostre imaginari festiu. I és també la que ens ha arribat a través dels Goigs de la Llum.

El vint-i-u de febrer del 1345 es produí el prodigi de la Llum que feu claudicar al bisbe: una misteriosa llum que procedent de Montserrat va entrar pel petit òcul de la façana inacabada del Carme i entrà fins al fons de la nau on s'hi va revelar la Trinitat, acompanyada del repic de campanes.

Talment com en la narració del Miracle, la història de la Llum ens presenta l'església del Carme com una gran cambra fosca. Per l'òcul –que actuava com l'objectiu d'una càmera fotogràfica– hi va entrar la llum que va revelar el prodigi. Era com si el Carme hagués estat la primera càmera fotogràfica, només li mancava que la imatge quedés fixada per sempre. Però, d'alguna manera, sí que ho va fer: encara avui, 680 anys després, continuem celebrant la Festa de la Llum com un dels grans tresors del patrimoni cultural immaterial de Catalunya.

Excuseu-me. Segur que la meua proximitat amb l'església del Carme i la meua dèria per la fotografia em fan fer aquesta digressió històrica entre el miracle de la Llum i la fotografia, que és l'art de la llum. Posem les coses al seu lloc.

L'any 1826, Joseph-Nicéphore Niépce, un oficial napoleònic amb esperit científic i inventor, va obtenir la primera imatge fotogràfica. Amb una càmera fosca i una placa metàl·lica recoberta de betum de Judea, va crear la primera heliografia. Després de vuit hores d'exposició, des de la finestra de casa seva, l'aparell va fixar les teulades i les façanes veïnes. Així naixia la fotografia, ara fa just dos-cents anys.

Mentre a França es produïen aquells avenços, aquell mateix any 1826 Manresa encara es refeia de les destrosses causades per les tropes napoleòniques. La ciutat, mal comunicada, vivia reclosa dins de les malmeses muralles. Tot i així, l'esperit emprenedor tornava a despertar-se, i a la vora del Cardener començava a funcionar la fàbrica de Cal Miralda, coneguda popularment com la fàbrica dels Panyos. La fàbrica dels Panyos és l'edifici industrial més important de tot

el sud d'Europa i representa l'inici de la industrialització a tot l'arc mediterrani. Enguany també celebrem el bicentenari d'aquesta efemèride.

Tornem a la fotografia. Com sempre passa, no n'hi ha prou amb fer l'invent. Cal saber-ne fer la difusió, s'han de construir els mitjans tècnics i materials i desvetllar la demanda. Niépce era un bon inventor, però segurament un mal negociant. L'any 1829 es va associar amb Louis Daguerre, un pintor escenògraf que va fer evolucionar la tècnica inicial de Niépce i va crear el Daguerreotip: el primer procediment fotogràfic de la història operatiu i comercialment viable. El 19 d'agost del 1839 se'n va fer la presentació oficial a l'Acadèmia de les Ciències de París. Només tres mesos més tard, i sota l'organització de la de la Real Acadèmia de les Ciències i les Arts de Barcelona, es realitzava el primer daguerreotip a Barcelona. Es va convocar el públic davant de l'edifici de la Llotja per poder presenciar l'esdeveniment de la primera fotografia feta al nostre país. L'exposició al sol va tardar uns vint minuts. I el daguerreotip resultant es va sortejar entre el públic assistent a l'acte. Malauradament se n'ha perdut el rastre.

Amb el daguerreotip es creava una imatge única sobre una superfície metàl·lica. No es podia reproduir. Dos anys més tard, el 1841, un anglès, William Henry Fox Talbot, inventava la tècnica del calotip, que permet crear còpies d'imatges sobre paper a partir d'un negatiu. Les bases de la fotografia quedaven ben establertes.

L'any 1842, un tal Sagristà, manresà establert a Barcelona, va ser el primer fotògraf català. A Manresa haurem d'esperar dinou anys per tenir el primer fotògraf a la ciutat. El pintor Benet Cabanes i Prunés (avi del pintor i escenògraf Mestres Cabanes) va obrir el primer estudi fotogràfic a Manresa, al carrer del Born, l'any 1858.

La importància que anava assolint Manresa i les altres ciutats industrials requerien comunicacions i equipaments. A començaments de la dècada dels cinquanta s'inicien les obres de les carreteres de Vic i de Cardona. Fins llavors l'únic camí carreter que hi havia era el de can Maçana, que s'havia construït als anys vint sota l'empenta dels Miralda de la fàbrica dels Panyos. L'equipament primordial arriba amb la línia de tren de Barcelona a Lleida. Aquesta obra es va començar a construir el 1854 i arribava a Manresa l'any 1859. Només cinc anys de construcció amb la complicada orografia del nostre país. Com veieu, un altre miracle i altre cop un repic de campanes va anunciar el primer tren que arribava a la nostra ciutat. El trajecte va durar vuitanta minuts. I em neguitejo quan penso que ara, gairebé cent-setanta anys després, per anar a Barcelona amb tren tardem el mateix temps, que les obres de millora no arriben mai i les poques que es fan tarden anys i panys, i que des del territori poc hi podem incidir. Què ens ha passat com a societat? I ho deixo aquí.

L'any següent, el 1860, la reina Isabel II, després de visitar Barcelona i Montserrat, va inaugurar la línia de tren de Barcelona a Manresa. Va estar unes hores a Manresa i, durant la seva visita, Charles Clifford, el fotògraf oficial de la comitiva reial, va fer quatre fotografies de Manresa. Avui les reconeixem com a les primeres fotografies que es conserven de Manresa i són propietat de la Biblioteca Nacional de España. Diuen que aquest fotògraf portava un equip fotogràfic que pesava uns tres-cents quilos, que transportaven sobre el llom d'unes mules. Les fotografies són d'una gran qualitat.

Tres de les fotografies de Clifford havien estat agafades des del costat del riu, com en els antics gravats de d'Alexandre Laborde. Aquest era el punt de vista des d'on es feia la majoria de fotografies antigues d'aquella Manresa encara encotillada amb les muralles, que no es van obrir fins al 1874.

La fotografia emmiralla la nostra realitat. Ens dona l'evidència d'allò que és i del que va ser. Forma part de la nostra memòria i és un element essencial del patrimoni del passat. La història de la nostra ciutat, com la de totes les ciutats, la podem refer a partir del nostre patrimoni fotogràfic. Per això veiem que la majoria de les fotografies de Manresa abans de l'enderroc de les muralles eren fetes des del Cardener. Amb l'eixamplament urbanístic i l'obertura de nous carrers i places, també es van multiplicar els punts de vista des d'on captar la ciutat, i és així com la mirada fotogràfica es va fer molt més diversa.

La fotografia i els fotògrafs es van anar establint a la ciutat. Les fotografies eren majoritàriament retrats o fotografies de paisatge urbà. Els retrats fotogràfics, que eren més barats que els retrats pintats, de seguida es van estendre entre la nova classe de burgesos benestants que volien perpetuar la seva imatge. Però fer-se retratar no estava a l'abast de totes les butxaques. El cost de fer-se un retrat era l'equivalent a dies o setmanes de feina del que podia cobrar un obrer en aquell moment.

A finals del segle XIX, malgrat les guerres, les pestes i les revoltes socials, les coses anaven molt de pressa i l'evolució era constant. La societat i la ciutat canviaven a gran velocitat i la tècnica fotogràfica i les tècniques d'impressió cada vegada eren més assequibles. La fotografia no només es podia reproduir a partir d'un clixé, sinó que es podia imprimir amb un fotogravat. És llavors que comencen les publicacions impreses amb imatges fotogràfiques i es popularitzen les postals impreses com les que publicava la llibreria i impremta Roca del carrer Sant Miquel.

Al costat dels fotògrafs professionals apareixen uns nous practicants de la fotografia: els aficionats. Una afició que requeria l'existència de botigues de venda de material fotogràfic: tant de material òptic com químic. Entre aquests aficionats pioners a la ciutat voldria destacar Joaquim Portabella d'Argullol, que feia unes fotografies amb un punt de vista molt modern i una tècnica depurada.

Era de la família dels fabricants Portabella, que havien comprat Can Miralda, i era un avantpassat d'en Joan Vila-Masana Portabella, que ara fa tres anys va publicar "La fotografia a Manresa", un llibre excel·lent i fonamental per entendre la fotografia a la nostra ciutat.

Un dels primers fotògrafs que es va establir a Manresa l'any 1878 va ser Jaume Monràs. Va ser un bon fotògraf que, a més a més, estava interessat en la història i el patrimoni arqueològic i cultural del país. Va publicar fotografies a la revista "La Il·lustració catalana", el marc del moviment de la Renaixença. Va fer excursions científiques pel país i també estava vinculat amb l'Associació d'Excursions Catalana, una de les entitats que posteriorment va donar lloc al Centre Excursionista de Catalunya. He volgut citar aquest fotògraf perquè ens fa de pont entre els mons de la fotografia, del moviment romàntic de la Renaixença i de les entitats excursionistes. Les entitats excursionistes a Catalunya van esdevenir el punt de trobada d'inquietuds esportives, culturals, científiques i patriòtiques. La fotografia hi tenia un paper clau per documentar les activitats, i per això molts centres comptaven amb una secció fotogràfica.

A Manresa, l'any 1904, un grup de prohoms de la ciutat va fundar el Centre Excursionista de la Comarca del Bages, el segon centre excursionista més antic de l'Estat.

Dins el programa de la Festa Major de 1905 es va convocar el primer 'Gran concurs i exposició regional de fotografia'. Va ser un dels primers concursos fotogràfics que es feien al país, i el Centre Excursionista de la Comarca del Bages n'era l'entitat de referència. Quan avui llegim les bases d'aquell concurs, sorprèn comprovar com s'assemblen a les dels concursos fotogràfics actuals. Hi ha coses que, malgrat el pas del temps, no han canviat tant.

Al Centre Excursionista Montserrat, fundat el 1922, l'arqueologia hi va tenir un paper important. A Boades, les excavacions dirigides per mossèn Valentí Santamaria van quedar ben documentades gràcies a la càmera fotogràfica. Aquella feina va crear una sensibilitat que seria clau quan va esclatar la Guerra Civil. Lluís Rubiralta, aleshores president del Centre Excursionista Montserrat, va impulsar accions per salvar part del patrimoni que aquells dies s'anava destruint. Enmig d'aquell període convuls, ell i el fotògraf Josep M. Rosal i d'Argullol van captar amb la càmera moments que avui són un testimoni fotogràfic valuós.

La societat va fer el pas definitiu cap a la modernitat entre l'inici del segle XX i els anys trenta. Els cotxes, l'electricitat, el cinema, els nous corrents urbanístics i arquitectònics, l'efervescència artística i les sacsejades socials configuren un món que canvia a gran velocitat. I Manresa, lluny de quedar-se'n al marge, esdevé una ciutat capdavantera en l'assimilació d'aquests canvis.

En aquest mateix context, la fotografia viu una evolució decisiva. L'aparició dels clixés flexibles i més sensibles, juntament amb càmeres més accessibles i manejables, obre la porta a les instantànies i a una pràctica fotogràfica molt més espontània. La fotografia d'aficionats s'estén i, paral·lelament, els professionals consoliden un llenguatge visual modern.

A Manresa, aquests anys són especialment fecunds. Fotògrafs com Cornet, Rosal, Gamisans, Ausió o Gaspar ens han llegat un patrimoni extraordinari, un veritable tresor que permet veure i entendre com la ciutat vivia, creixia i es transformava. Les seves imatges són fragments de la nostra memòria col·lectiva.

Aquest llegat es conserva avui, en bona part, a l'Arxiu Comarcal del Bages, que custodia més d'un milió d'imatges d'aquesta època i de les dècades posteriors. Tot i això, encara cal una embranzida decidida i més recursos per completar la digitalització i fer fàcilment accessible aquest immens patrimoni visual.

A més de la preservació, Manresa excel·leix en la difusió d'aquest llegat. La *Història gràfica de Manresa*, publicada per Parcir, i la tasca constant de l'Associació Memòria.cat, ambdues impulsades per Quim Aloy, han fet –i continuen fent– un treball impagable. Gràcies a aquesta feina, Manresa es converteix en una ciutat privilegiada, amb un accés excepcional a la seva pròpia memòria visual.

En els anys foscos de la postguerra, tot era gris i alentit. La fotografia no es va aturar, però reflectia una ciutat que havia perdut frescor i espontaneïtat. Els fotògrafs d'aquell moment: Quintana, Lladó, Claret, Villaplana, Sardà... ens n'han deixat una bona mostra. Paral·lelament, el Centre Excursionista de la Comarca del Bages reprenia lentament l'activitat i, des del 1946, organitzava concursos nacionals de fotografia. En aquells moments l'estil del pictorialisme tardà encara impregnava la fotografia. Era un estil que buscava imitar la pintura i que s'arrossegava des del segle XIX.

De mica en mica van entrar a casa nostra les noves tendències fotogràfiques sorgides després de la Segona Guerra Mundial, influïdes també pels corrents filosòfics del moment, com l'existencialisme. Aquest nou clima intel·lectual, que posava l'accent en la llibertat individual i la condició humana, va afavorir una fotografia més humana i directa, on la vida quotidiana i les persones corrents agafaven el protagonisme. Amb aquest esperit Lluís Navarro, l'any 1952, creava el primer Saló de Fotografia Moderna a l'Agrupació fotogràfica de Catalunya. A Manresa fotògrafs joves com Modest, Planell, Grau, López o Segon seguien de prop aquests nous canvis. Ells llavors formaven part de Foto Club, una secció del Centre (CECB).

Amb els anys i d'una manera gairebé natural, les diferents seccions especialitzades s'anaven segregant dels centres excursionistes. Manresa no en va ser cap excepció.

A l'inici dels anys setanta Foto Club va deixar d'existir. Les desavinences sobre el retorn de les quotes destinades a l'activitat fotogràfica van tensar la relació interna. En aquells anys el CECB vivia el seu moment més gloriós amb les grans expedicions a l'Himàlaia, que acaparaven bona part dels esforços i dels recursos de l'entitat.

L'any 1976, l'Agrupació Manresana de Folklore, sota la responsabilitat de Vicenç Orriols, va organitzar un concurs fotogràfic de tradicions dels Països Catalans. El dia del lliurament dels premis es va celebrar una taula rodona que reunia antics membres del Foto Club i altres aficionats més joves i nous. D'aquella trobada en va sorgir un acord clar: calia crear una nova entitat fotogràfica a la ciutat. Així va néixer una Comissió Gestora del que seria Foto Art Manresa.

Es volia que la nova entitat inclogués la paraula *Art* per reivindicar el valor artístic de la fotografia. Avui això no caldria: en els darrers cinquanta anys, la fotografia ha guanyat reconeixement social, ha superat el seu antic complex d'inferioritat i s'ha afirmat com a art mostrant-se tal com és, sense voler imitar altres disciplines.

Els socis fundadors vam ser Robert Gardeñas –primer president gràcies a la seva experiència prèvia com a president de l'Agrupació fotogràfica de Sant Adrià del Besòs–, Modest Francisco, Joan Segon, Esteve Boix, Santi Bajona, Roberto Andrés, Joan Planell, José Luís Rodríguez, Ramon Grau, Vicenç Orriols, Carme Serra, Rosalina Camps, Albert Vidal i jo mateix. L'Albert i jo érem els més joves, només teníem vint anys, però compartíem una passió immensa per la fotografia.

Cinquanta anys de vida no són només un aniversari: són la constatació d'un camí compartit, d'una passió que ha unit generacions i d'un compromís ferm amb la cultura visual. Foto Art Manresa ha estat, des del primer dia, el punt de trobada de totes aquelles persones que vivim l'afició a la fotografia com una dèria o una manera d'entendre el món. Un espai on cadascú ha pogut aportar la seva mirada, el seu estil i la seva especialitat.

Les activitats de l'entitat han estat sempre un motor social de creativitat i aprenentatge. Les reunions, el compartir tècniques i experiències, el concurs social, l'organització de la Biennal fotogràfica el Dau, que ja porta vint-i-una edicions, i també el concurs memorial Modest Francisco. Els platós, les projeccions d'audiovisuals, les presentacions de llibres, la redacció del butlletí o els cursos de fotografia han contribuït a crear una comunitat viva, inquieta i oberta.

Foto Art ha participat activament en iniciatives de la ciutat com artistes per la Pau, els Jardins de Llum, Visuals, Tocats de Lletra o les col·laboracions amb Regió7, reforçant així el vincle entre la fotografia i la vida cultural de la ciutat.

Foto Art Manresa ha portat la fotografia a tots els racons, passejant la càmera gegant pin-hole per la ciutat o organitzant exposicions en tota mena d'espais. Aquesta presència habitual ha permès que la fotografia formi part del dia a dia de la ciutat i que arribi a públics molt diversos.

Més enllà de la ciutat, Foto Art Manresa ha estat la llavor de la Federació Catalana de Fotografia, creada a partir de la Trobada de Fotògrafs Amateurs de l'any 1981. Foto Art Manresa no només en va ser la impulsora, sinó que hi va aportar els dos primers presidents de la Federació.

Jo, que des de fa temps no estic en el dia a dia de l'entitat, voldria fer un reconeixement profund a totes les persones que han fet possible aquest camí. Amb dedicació i entusiasme han mantingut viva la flama de l'entitat.

Foto Art va néixer just quan s'acabava el franquisme, en un moment en què la societat començava a transformar-se profundament. En aquests cinquanta anys, no només el món ha canviat: la fotografia també ha viscut una evolució enorme. Des de Foto Art hem estat testimonis del darrer quart de tota la història de la fotografia.

La revolució digital, iniciada tímidament amb càmeres experimentals el 1975, es va imposar definitivament a partir del canvi de segle, relegant així la fotografia analògica a un paper testimonial. Des del 2007, els mòbils amb càmera han substituït la majoria de càmeres convencionals, que avui queden sobretot en mans de professionals i aficionats. Les xarxes socials han multiplicat la producció d'imatges, i en els darrers tres anys la generació d'imatges amb intel·ligència artificial ha afegit un nou gir al panorama.

El resultat és profund: en mig segle ha canviat fins i tot la definició de fotografia. Si abans els diccionaris remarcaven el procés fotoquímic, ara només parlen de superfícies sensibles a la llum. Allò que en temps dels daguerreotips tenia un cost elevadíssim, avui és pràcticament gratuït. Als anys setanta es feien unes 320 fotografies per segon a tot el món; l'any passat, 63.500 per segon. Fins i tot hi ha més persones adultes al món que tenen un telèfon amb càmera que no pas aigua corrent a casa.

Les revolucions tecnològiques sempre han comportat canvis socials. Pel camí han desaparegut marques emblemàtiques mundials com Kodak. A la ciutat és impossible trobar cap botiga que vengui material fotoquímic. De la quinzena de fotògrafs professionals que hi havia a Manresa als anys setanta en queden pocs. El darrer en plegar va ser la Fotografia Francitorra, l'any passat.

Dels milions i milions de fotografies que generem cada dia al món, què n'hem de fer? Quantes en tornarem a mirar algun cop? Qui en conserva la propietat? Què val la pena conservar i què és només brossa digital? I, sobretot, com ho hem de conservar? Els arxius digitals són fràgils i s'acumulen en memòries i núvols.

Entre la quantitat, la banalització i l'efímer el debat és obert, i l'arxivística haurà de trobar maneres de sortir d'aquest atzucac.

Alguns puristes encara diuen que la fotografia feta amb el mòbil no és fotografia. Però això és tan absurd com afirmar que escriure amb teclat no és escriure perquè no fem servir una ploma. El mòbil ens permet captar imatges amb una immediatesa impensable, fins i tot amb una càmera instantània. Ara bé, en aquest camí cap a la virtualitat hi hem perdut la reflexió, el tempo i el valor material de la fotografia com a objecte. Davant l'excés de manipulació digital, els qui encara fan fotografia analògica preserven valors tècnics, materials i plàstics importants.

Amb tots aquests canvis, la manera com ens comuniquem i el valor de les imatges ha canviat de paradigma. Joan Fontcuberta recordava en una entrevista que "pensem en imatges; la fotografia és ara un llenguatge, tots parlem fotografia". Podem distingir imatges i paraules, però en la vida quotidiana van sempre plegades.

El que necessitem és educació visual: aprendre a construir i a utilitzar bé les imatges. Als fotògrafs, la càmera ens ha ensenyat a mirar i a explicar el que veiem. Dorothea Lange deia que "la càmera és un instrument que ensenya la gent a veure sense una càmera". Al final, no és l'objectiu qui capta la fotografia: és la mirada del fotògraf, que fa la fotografia abans de prémer el botó.

Quan disparem una fotografia, el temps es congela. Res no tornarà a ser igual. Fotografiem per retenir, i l'únic que acabarà quedant és la fotografia mateixa. I així, la fotografia es converteix en memòria personal i col·lectiva. Un dia em deia en Francesc Català-Roca que hi ha fotografies que amb el pas del temps es tornen bones perquè quan les fotografies envel·leixen muden de significat, deixen de tenir unes utilitats i n'adquireixen unes altres.

Com tantes altres persones, a través de la fotografia jo també he descobert la mirada, la creativitat i la memòria.

Fa pocs anys que he tornat a viure a Manresa, en aquest barri vell que m'enamora i, alhora, em fa plorar. Des del balcó de casa continuo veient l'església del Carme. Ara, però, el que tinc davant és l'absis. I penso que, si l'església del Carme fos una càmera fosca, seria just aquí, a la part posterior, on hi hauria la pel·lícula –o avui, el sensor. Aquí és on es formarien les imatges. I m'agrada imaginar que potser és per això que ara em passo més estona mirant fotografies que no pas fent-ne.

Bona Festa de la Llum a tots i a totes. Que en gaudiu i que feu moltes i bones fotografies!

El Pregoner

Enric Casas Bardolet

Vaig néixer a can Milord, a la baixada del Carme de Manresa, el 6 de juliol de 1956. Els meus pares s'hi havien instal·lat en casar-se. Tots dos eren de la plana de Vic: el pare havia vingut a Manresa als tretze anys i la mare es va fer manresana en casar-se. Ell treballava de director a la fàbrica tèxtil Salvador Sanpera Sanpera, i ella es cuidava de casa. Soc el tercer de quatre germans.

De petit vaig anar als Infants i després a la Salle. Més endavant vaig estudiar tres anys a l'Acadèmia Tatjé-Massegú i vaig tornar al nou edifici de la Salle, on vaig acabar el batxillerat abans de fer el COU a l'Institut.

Als vuit anys entro als escoltes de l'Agrupament Cardenal Lluch, on finalment vaig fer de cap.

Cap als quinze anys va néixer el meu interès per la fotografia. Em presentava a concursos de l'escola i de la ciutat. Primer feia servir una càmera de plàstic, però aviat el pare em va deixar la Voigtlander familiar, amb la qual vaig aprendre a fer fotos.

L'any 1973 vaig començar enginyeria a Terrassa, però la fotografia em cridava més. Tot i així, gràcies a la insistència familiar, vaig acabar Enginyeria Tècnica a Manresa. La fotografia m'atreia per totes bandes. Amb l'Albert Vidal, amb qui estudiàvem enginyeria, compartíem aquesta passió. El 1976 vam ser els dos socis fundadors més joves de Foto Art Manresa.

El 1979 ens vam casar amb l'Àngels Arrufat.

El mateix any 1979, havent acabat els estudis d'enginyeria i la mili, vaig treballar d'enginyer a diverses empreses: Autopulit, Perfilforma i Casals Cardona Industrial, on hi vaig fer un autèntic mestratge professional. Paral·lelament, formava part de la Junta de Foto Art. Vam organitzar un curs de comunicació visual amb Josep Barés. Un cop acabat, en Joan Segon i jo vam continuar en contacte amb ell per aprofundir en els temes de la imatge. El 1983 Barés ens va convidar a formar part del col·lectiu Quaderns de Taller, amb músics, literats, artistes plàstics i nosaltres com a fotògrafs. Des d'aleshores n'he estat membre actiu.

Aquell mateix any, a Foto Art, vam organitzar un curs d'Història de la Fotografia impartit per Eduard Olivella, aleshores professor titular de la matèria a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya. Llavors vaig decidir estudiar Història de l'Art a la Universitat de Barcelona. Hi podia anar poc, però finalment em vaig llicenciar l'any 1990.

El 1984, juntament amb Joan Segon i l'Àngels Arrufat, vam guanyar el premi Josep Albagés. Aquest treball es va convertir en l'exposició *L'estètica de la desindustrialització*, que va entrar al circuit d'exposicions de Caixa de Barcelona i va recórrer diverses ciutats.

El 1985 va néixer la nostra primera filla, la Núria, i el 1988 la segona, la Clara.

El 1984 ens havíem traslladat a Sant Cugat. Jo treballava en una empresa de Barcelona dedicada a la maquinària per a la indústria química, però no va anar bé.

El 1985 vaig entrar com a enginyer a Skis Rossignol d'Artés. Pocs anys després vaig assumir-ne la direcció tècnica. Realitzo un master de direcció d'operacions l'any 1997. Des del 2006 fins que em vaig jubilar el 2021 he sigut del director general d'aquesta empresa.

El 1991 vaig començar a col·laborar amb el suplement Idees de Regió7, dirigit aleshores per Eudald Tomasa. L'any 1993 amb Josep Morral fem el disseny de la revista Faig Arts. Des d'aleshores he comissariat i coordinat diverses exposicions de fotografia i d'altres arts.

Des de l'any 2011 acompanyo a casa dues nenes xineses la Qiwei i la Jiawei, que son germanes.

L'any 2016 va néixer neix el Guiu, el primer net. N'han seguit tres més la Bruna, l'Arau i la Juna.

En aquests moments estic fent tasques de comissariat de dues exposicions de fotografia i realitzo fotografies per la revista El Pou de la gallina.

Goigs de la Misteriosa Llum

A-que-lla Llum res-pien - dent, tan gen-til, tan cla - ra_i
pu-ra, la Tri-ni-tat ens fi - gu-ra Mis-te - ri tan ex-cel - lent.
Per l'ai-gua que pas - sa-va per les ter-res del bis - bat,
en gran en-tre - dit es - ta-va a-ques - ta no - ble ciu - tat;
set anys con-ti - nu - a - ment du-rà sem-blant des-ven - tu-ra
fins que ar - ri - bà la cu - ra de mà de l'Om - ni - po - tent.

Versió: Miquel Blanch

*Aquella Llum resplendent,
tan gentil, tan clara i pura,
la Trinitat ens figura
Misteri tan excel·lent.*

I

Per l'aigua que passava
per les terres del bisbat,
en gran entredit estava
aquesta noble ciutat;
set anys contínuament
durà semblant desventura
fins que arribà la cura
de mà de l'Omnipotent.

Aquella Llum resplendent,...

II

Poc abans que fos migdia
sent el temps clar i serè,
veren la Llum que venia
per rescat de nostre bé:
de Montserrat certament
partí tan alta ventura,
perquè la Verge procura
sempre pel bé de la gent.

Aquella Llum resplendent,...

III

Estant la gent impensada
d'un cas tan singular,
la Llum santa i delicada
al Carme se'n va entrar;
tots hi anaven corrent,
a ciutat ningú s'atura,
veren la Llum en l'altura
de la clau més preminent.

Aquella Llum resplendent,...

IV

Una part en gran claror
entrà dins la Trinitat,
l'altra a Sant Salvador

de consemblant igualtat;
l'altra sens fer moviment,
en la clau restà segura;
de sobres de gran dolçura
plorava la demés gent.

Aquella Llum resplendent,...

V

Les campanes repicaven
sens que ningú les tocàs,
els frares a Déu lloaven
per tan extremíssim cas,
aleshores en continent
la Llum de nostra ventura
isqué dalt per l'obertura,
restant el poble content.

Aquella Llum resplendent,...

VI

El Bisbe, que visitava
en Sant Ponç, prop Santpedor,
el gran entredit alçava,
oïnt el cas amb fervor;
plorant molt amargament
de genolls en terra dura,
diu: Jo no vull més rotura
amb mon poble ni ma gent.

Aquella Llum resplendent,...

VII

La distinció que féu
és mirall molt vertader,
tres persones i un sol Déu,
un ser, voler i poder.
Oh encobert ornament,
distinció i juntura!
Oh difícil tancadura!
Oh profundo fonament!

Aquella Llum resplendent,...

Ajuntament de Manresa

ASSOCIACIÓ MISTERIOSA LLUM